

TISKOVÁ ZPRÁVA
OSTRAVA xx června 2024

HORNICKÉ VDOVY KAMILY HLADKÉ V JEVIŠTNÍ PODOBĚ

Poslední premiérou 105. sezóny Národního divadla moravskoslezského je adaptace knižního bestselleru Kamily Hladké *HORNICKÉ VDOVY*. Václav Klemens osudy vdov zdramatizoval pro jeviště komorního Divadla „12“, vybral hudbu (regionální hornické popěvky, ale i ty, které zlidověly a které se tu běžně zpívaly) a inscenaci režuruje.

Divák se seznámí s osudy pěti z osmi vdov z knížky. O muže první z nich přišly už při velkém neštěstí na Dole Dukla v roce 1961. Václav Klemens děj soustředil kolem nejmladší Táni – nedávno ovdovělé a těhotné manželky, která přichází na šachtu pro manželův zapalovač, protože ten jako jediný mezi vrácenými věcmi nebyl. *„Když Táňa zůstane na chvíli v řetízkových šatnách sama, vstupují do děje ostatní čtyři vdovy jako chór. Vdovy z chóru postupně odhalují své osudy v konfrontaci s čerstvým a dosud nezpracovaným vdovským údělem té nejmladší. Naše inscenace propojuje všech pět osudů v jeden logický chronologický celek, není to lineární vyprávění každé jedné z nich jako v knize,“* přibližuje Václav Klemens. Vdovy si tu vzájemně vyprávějí, jak se s manžely seznámily, jak jejich rodiny žily, jak ztrátu nesly, i to, jak se dokázaly vrátit do života. Jako by dodávaly té nejmladší sílu jít dál...

V inscenaci hrají poměrně výraznou úlohu kostýmy Marty Roszkopfové a také hudba. Režisér vybral hornické popěvky a písně a divák je uslyší v podání všech akterek na jevišti. *„I ty písničky k životu horníků na Ostravsku a Karvinsku patřily a patří, jsou jeho součástí,“* doplnil Václav Klemens. *„Diváky čekají silné životní příběhy, které jsou ale plné naděje. Odkazem hornických vdov totiž není smutek, ale odvaha a síla. Zároveň si skrze jejich vyprávění můžeme uvědomit přínos žen v odvětví, kde dominují muži, a také hluboký osobní a sociální dopad ztráty manžela,“* doplnil dramaturg Norbert Závodský.

Kamilu Hladkou inspirovala k napsání knihy reportáž o hornictví v Českém rozhlase a jak rychle zjistila, téma hornických vdov ještě nikdo knižně nezpracoval. *„Vždycky se mluvilo jen o těžbě a prostředí bylo primárně spojováno s muži, ale každý horník má přece manželku, partnerku, matku, sestru, milenku, dceru, navíc je to profese, kde se pořád umírá, což mě dovedlo ke vdovám,“* říká spisovatelka. *„Mnohem víc než tragická událost mě ale zajímalo, jak hornické rodiny v dané době žily, smrt partnera pak byla přirozenou součástí našich rozhovorů,“* pokračuje. Původně měla Kamila Hladká v plánu knížku vydat a zadat ji někomu, kdo ji napíše, ale ujala se toho nakonec sama. S oslovením žen jí pomohl Spolek svatá Barbora, který se stará o hornické sirotky. Setkání s první vdovou ji pak přesvědčilo o tom, že chce a musí knížku napsat sama. *„Hodně jsem*

Šárka Swiderová
Tisková mluvčí a PR

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ
příspěvková organizace statutárního města Ostrava
Čs. legií 148/14, 701 04 Ostrava
GSM: +420 604 238 789
E-mail: sarka.swiderova@ndm.cz
www.ndm.cz

přemýšlela nad formou a dospěla jsem k „uměleckému dokumentu“. Zpovídání jsem si nahrávala, s jejich zpověďmi jsem pracovala tak, aby výsledek byl maximálně autentický. Zároveň si hodně hraji i se strukturou textu, který se blíží variantě povídky, ale vždy je podstatné, aby fungoval i celek, nejen samostatné příběhy,“ řekla autorka knižní předlohy.

Scénu a kostýmy navrhla Marta Roszkopfová, hudební aranžmá Tomáš Rossi.

Hrají Viktória Pejková (nejmladší vdova Táňa), Marie Logojdová (Květa), Alena Sasínová-Polarczyk (Olga), Lenka Kucharská Sedláčková (Marta), Sabina Muchová (Marcela) a Petr Houska (Lumír).

V Divadle „12“ se česká premiéra odehraje 18. června 2024.

„Mohlo by se zdát, že havířské ženy všem těm dramatickým a někdy i drastickým událostem a proměnám hornictví uhlí v 19. a 20. století jen pasivně přihlížely. Opak byl pravdou,“ napsal český historik a hudební publicista Martin Jemelka v předmluvě knižní předlohy. „Bez bufetárek, kuchařek, úřednic, zdravotních sester, lékařek a zaměstnankyň ve výdeji pracovních oděvů a pracovních známek by se hornictví neobešlo. Ještě větší zástup hornických žen čekal v domácnostech na návrat dětí ze škol a hornických učilišť a na manželův příchod ze šichty. Nehonorovaná domácí práce a s ní spojená starost o rodinu byly údělem většiny hornických žen. Brzké vdovství přineslo nezaslouženou odměnu za mnohaletou dřinu nejedné z nich. Vychovat z často početného zástupu potomků zodpovědné bytosti, zachovat si lidskou důstojnost v překotných časech industrializace a dramatických dějin 20. století a nezpronevřit se vlastnímu svědomí, to vše byly starosti a obavy, jež nesly na svých bedrech hornické ženy a havířské mámy.“

Kamila Hladká je absolventka doktorského studia v oboru česká literatura na Univerzitě Palackého v Olomouci, literární dokumentaristka, knižní editorka, milovnice života a autorka knih *Hornické vdovy* (2019; nominace na cenu Magnesia Litera), *Sestry* (2021) a *Lidi od kolotoče* (2023).

Šárka Swiderová
Tisková mluvčí a PR

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ
příspěvková organizace statutárního města Ostrava
Čs. legií 148/14, 701 04 Ostrava
GSM: +420 604 238 789
E-mail: sarka.swiderova@ndm.cz
www.ndm.cz